

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду на „Великом Тргу“ до Управе града Београда, а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостионичарима и мханцијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6 полугодишње, 4 динара, ну ови се по овој цени могу презплатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

НАША ДЕЦА

(ИЗ ТАСИНИХ БЕЛЕЖАКА)

(СВРШЕТАК)

29.

Али разврат са Запада наваљује све јаче у наше крајеве... Порок, када уђе у народ, он се, као оно епидемија, шири све јаче и допире све даље...

Пазимо на децу!

Каква су нам деца — такав ће после бити и народ...

Данас деца — после неколико година то ће бити наши грађани, наши државници, наши посленици...

На коме, ако не на њима, остаје — Србија.

Ми апелујемо на родитеље...

Њихов је — свети позив...

На њима је будућност деце, а онда и — народа...

Али добра мајка може још више...

Она може све...

Њено је име најмилије... Њена је љубав најјача...

Сви смо то у наше доба осетили...

Ако што вредим данас — мојој милој мајци имам да захвалим...

Она ме је учила „првим знањима“...

И у часу, када ове редове пишем, ја осећам њен свети дах више мене...

Њени савети увек су ми на памети.

Изашав ноћу, на слободан ваздух, више пута погледам у небо...

Рекао бих, да видим њену звезду, где трецери у бескрајној васијони...

Немојте ми замерити.

Ви се можете и смејати, али ја сам, сећајући се своје мајке, плакао, када сам ове редове писао...

Него, да наставим...

30.

После родитеља долази — учитељ (професор).

Што је пропустио учинити отац и мајка, треба да прихвати — школа.

У данашњем добу породични живот опада.

У модерном браку, који чешће напада и морална и материјална криза, деца се науштају.

Надзор над њима мора да приме општина и држава.

Јер, како веле научари, сва срећа једне државе, оснива се на истинским добродетељима и добром моралу њенога народа...

Не угледајмо се у свачему на — Запад.

Тамо није добро...

Тамо веје дух мржње и освете...

Ми се мрзимо међу собом — вели Дима... Отац мрзи сина, али и син мрзи оца... Брат мрзи брата... Муж не воли жену, а жена мрзи мужа... Од брака неће моћи ништа бити... Породица је пропала... Нема више ни синовље љубави...

Како већ и у нас овоме даје истинске потврде један синовљев оглас у „Новом Дневнику“, који гласи овако:

Н... Н... Београд.

Пошто сам постао пунолетан, одричем се сваког права родитељског нада мном, као и сваког наслеђа, и од данас престајем ваш син бити. За нанету ми увреду, тужићу вас суду

Син: Н... Н...

Још каквих тешких случајева имао сам у мојој пракси.

Једне ноћи дизао сам се као дежурни из полиције, да спасем мајку, госпођу из вишег друштва београдског, коју је са ножем у руци јурио њен рођени — син...!!

Другога дана имао сам да постављам стражу у кући очевој, да угледнога трговца чувају од његовога рођеног порода...

Загледајте у полицијске протоколе, да видите: како се умеју да туже и клеветају очеви и синови — једни друге!

31.

Деца се истина рађају невина, али и дивља — себична...

Дете тражи све и маша се свачега...

Ако га одмах не прихвати добра рука и мудра памет мајчина — оно постаје *прождрљиво*.

Већ у овој једној особини детињој има квасца за будућа зла дела...

Остављено само себи — дете прво *лаже* и *краде*.

Када ојача, оно постаје *сурово*, мучи и туче све око себе...

У исто време почну му се и *нагони* развијати...

Нагони изазивљу разне прохтеве. Са ружним прохтевима страда — *детињи морал*...

Ружни прохтеви и нагони иду после даље и даље. Са њима и суровост јача. И злим делима нема граница...

Тако још дете постаје — *злочинац*...

Још од памтивека историја злочинаца даје овоме потврде.

Др. *Хавелок*, у својој штудији о злочинима, даје доказе, да се зликовачке особине још у детету појављују. За то наводи испитивања, која су чињена у Француској, Енглеској, Америци, па чак и у Индији... *Роси* опет наводи случајеве, да је имао пред собом као злочинце децу од 4, 7, 8, 9, 11 и 12 година...

Чувени светски зликовци: Шиндерханес, Валтазар, Тропман и други, давали су још у детињству знаке злочиначких прохтева.

Историја казује, да су: Нерон, Каракала, Калигула, Луј XI, Карло IX и Луј XIII још као деца показивали суровост и давали познати, да ће то бити — рђави људи...

И ја имам забележених неколико случајева, да су ми зликовци признавали: како су још као деца воће крали, животиње мучили, своје другове злостављали и тукли, штете другоме наносили*) и т. д. Многи су додавали још, да су у шестој

*) О том и ова забелешка. У време нашега рата, као што је познато, школе су биле затворене. Деца су онда скитала и лутала по вароши и околини. Једнога дана, онако беспосленима, један из друштва њиховога предложи: да лупају прозоре по кућама... Предлог једногласно приме. И ударе прво на позоришну зграду... За тили часак каменцима полупају све прозоре на позоришту. Чак не забораве ни оне велике лампе на уласку... Позорник на ту луку потрчи тамо, али они окупе и њега, и повреде га по глави. Пошто почине толику штету — разбегу се куд који... Али у мене је остао забележен онај предлагач... После десет и више година, када је већ по-

својој години почели пушити, ракију пити, а у десетој и блуд проводити... *)

32.

Деца дакле остављена без надзора одају се мало по мало пороцима.

Дете пијаница и блудник постаје на сигурно — злочинац. Ми смо се раније већ једном занимали питањем о *аропалој* — деци. Изнели смо како деца постају *кесароши* и *робијашу*... **)

Али сада да видите и ову слику.

Једнога дана скупило се на оној пољани иза старог гробља — троје деча. Једноме беше 15, другоме 14 а трећем 12 година.

То беху до скоро ђаци, који су или сами школу напустили, или их је гимназијска управа, због рђавога владања, из школе истерала.

Ова деца имађаху и своје родитеље.

Отац ни једноме од њих не беше ни слуга, ни амалин, ни надничар...

Сунце угрејало, деца полегала по трави, па се — договарају.

О чему?

О томе — да краду!...

У томе разговору падало је, као на каквом скупу, разних предлога.

Најстарији је предлагао, да се краде на пијаци.

Средњи је говорио, да би zgodно било красти јеспане из дућана...

Најмлађи је додао, да ништа не треба почети на ситно, него када се улази у посао, онда да се хвата што богатији пљен.

— Па како ти то мислиш? — упита најстарији...

— Ја мислим — настави онај, — да покрадемо онога сарафа код „Слоге“...

— Како? — упитаће средњи друг...

— Прво калаузом да отворимо дућан.

— Камо кључеви?

— Могао би их набавити — додаде онај средњи.

— Како?

— Када је код мога оца у кући радио Јозеф шлосер, познао сам се са његовим калфом Глишом.

— Па?

— Да тражим од њега... Знам, даће ми их.

— Јок... јок...

— Него?

— Други... други посао... Нећу тај, где има више све-дока — заврши најстарији друг.

стао човек, овај вођа несташне дружинице, почини једно за другим више казњених дела: превара, фалсификата, и т. д. Још да ли сте гледали шта раде она деца зверад на гробљу?... Скупе се по двојица тројица дечака, накупе ситнога камења, па нишане: ко ће право погодити — у крет или кандило на гробу, на сључку покојникову, или на венац, који је несретна мајка своје јединцу на крстачу придецула?...

*) Интересно је, да сви злочинци пуше, и да су пушење дувана још у детињству почели. *Maranbat* наводи, да се прва страст код деце јавља — пушење. Оно је квасац у души младих криваца за све доцније злочине. Од 620 малољетника од 8—15 година, који су допали затвора, 50% пушили су пре него су у апс дошли. У Београду је још горе. Београдски кесароши сви од реда пуше. Сви се знају картати. А може се слободно узети, да од њих 90% подносе сва алкохолна пића. У београдским казаматима било је робијаша, који су се картали на — тајин... У француском заводу Сен-Мишел један болесник робијаш прокоцкао је буљон и вино, које су му лекари, ради опорављења, прописали, и после тога — умро је... Други један злочинац, Босења, удубио се толико у карте, да је био и забрављив, да је осуђен на — смрт.

***) Види књиге: *Кесароши* (Београд 1888) и *Деца робијашу* (Београд 1889).

На то се ућуташе...

— Ми требамо пара... Знате, да нас Телал неће више да кредитира... — отпоче опет средњи друг...

Ђока, звани „Телал“, беше јатак, у кога су београдски кесароши и лопови налазили склоништа...

— Не би, чини ми се, погрешили и да пробамо код Николића, трговца, — прихвати онај најмлађи... Ја знам улазак из авлије. Капија се не закључава, него само притвара... Ја ћу, када се смркне, отићи до моје куће, и кришом изнети сикирче из подрума... После ћемо отићи у авлију Николићеву. Са сикирицом да обијемо магацинска врата из авлије; из магаче онда у дућан... И ту да покупимо што буде финије...

— А знаш ти све, како тамо стоји?...

— Знам... Ишао сам чешће... Мој је отац и неки род са Николићем...

— Па тако и да радимо — прихвати онај средњи друг...

— Онда да пробамо ноћас тај посао — заврши најмлађи дечак...

Пошто је сунце упекло, они се дигоше да иду.

— Овде нека је састанак — нареди најстарији друг, а сада да се разиђемо...

Троје деце упутеше се с гробља на три стране. То је правило у ономе свету, где се зло смишља, јер се тако лакше избегне надзор власти и њених органа...

Сутра дан освану радња Николићева похарана.

Полицијски извиђај утврдио је: да су лопови морали ући на отворену капију; да су каквим тешким оруђем обили резу и браву на магацинским вратима из авлије; да су онда, ушав у магачу, тим истим оруђем обили и врата на дућану; да су ушли у дућан; ту свећу упалили; и онда по дућану јеспан одабирали; да су украли и однели: сав дневни пазар, осам комада платна, пет комада штофа за женске хаљине и т. д.

Још се у извиђају тврдило: да су лопови у дућану пушили, јер се нашло бачених отпадака од цигара: да су се по свима рафовима пењали, са свећом по јеспану капали; ваљда нешто из рафова тражећи; да су, судећи по начину извршене крађе, лопови морали бити окорели злочинци, да су са местом били сасвим познати и т. д.

Полиција настави истрагу. Лопови буду ухваћени...

Оштећени Николић није никако могао веровати, да су оно троје деце његов дућан обили, и из њега јеспан покрали...

Али они и пред њим испричаше целу целцату истину...

— Све крадене ствари однели смо нашем јатаку Телалу признаваше најмлађи дечко... За њих смо добили 30 динара. Више није хтео дати, јер, вели, доста нас је цабе хранио и од власти сакривао... Да је дао и пет динара, ми би били задовољни, јер коме би их другом смели носити и продавати... Са добивеним парама отишли смо други дан на вечеру у кавану код „Патке“... Ту смо се добро најели, и још више напили... Одатле после кренемо се по — куплерајима... Тамо сва тројица узмемо засебну собу... И спавали смо сутра дан до подне... Провели смо истина весело, али и све паре потрошисмо.....

Ево како описиваше свој живот најстарији дечко.

— Ја сам син Н... Као што знате, отац ми је доброга стања... Па сам и из добре фамилије — Господин Н... рођени ми је теча... Имам још једну сестру... Учио сам три разреда гимназије... Пошао сам и у четврти разред, али сам одмах прекинуо школовање, јер сам се помешао са рђавим друштвом, па сам се искварио... Кад сте нас већ ухватили, нећу да лажем... Ја и моји другови починили смо све те кривице, за које нас оптужујете. Ми смо сви покварени... Ништа добро писмо ни научили. Али да вам кажем све из почетка... Прво и прво ни отац ни мајка нису обраћали пажњу на мене... Зато сам овако и пропао... Управо, за све је крива моја мајка... Отац, заузет својим послом, није ни обраћао пажњу на мене, а опет моја мајка има велику родбину... По цео дан иде те код овог те код онога, а нас, децу, остави саме са служавкама... И онда оне управљају са нама... Ја сам прво научио да псујем од нашега момка Јошке... Док сам био мали по цео дан играо сам се у момачкој соби... Ту ме је Јошка наговарао да куварици псујем оца, матер и свеца швапског ит.д... Што ми је слуга говорио, ја сам то и чинио... То је тако ишло сваки дан... И отац и мајка слушали су моје псовање, па су се

на то смејали... После ме је Јошка ваговарао, да му из очеве кутије крадем и доносим дуван... ја сам и то чинио... Научио ме је и да пушим... Па онда ми је говорио, да му из креденца доносим флашу с ракијом и вином, па сам ја и то кришом у његову собу износио... Он ми је онда давао, те сам из његове чаше и ја пио... Испрва ми је било необично, али сам се после мало по мало навикао: и на ракију и на вино... То је тако ишло док нисам у гимназију прешао... Али тада отац једнога дана ухвати Јошку у крађи, па га истера из куће... Ја сам се тада за Јошком више исплакао, него да ми је отац умро... А то, знате, зато, што сам на-њ навикао, по цео дан се са њим бавио, са њим играо... Оца и мајку видим тек на подне и у вече, па и онда они неће да се са мном забављају, а Јошка, напусти сав посао, па ми прави играчке, забаве и т. д... За Јошком дође нам у службу нека Јулчика, собарица... Била је млада, добре нарави, те сам се брзо навикао на њу... Па сам се после са њом у њеној соби забављао... Наравно, мајка ретко седи код куће, а ја онда, чим изађем из школе, седим у Јулчикиној соби... Она ме је много волела... Узимала ме на крило, цупкала, љубила... Са мном се тако играла... После ме је научила и на нешто друго... Хоћу да вам кажем — то јест: да радим са њом срамотно... После сам је још више волео... Нисам марио више ни за мајку ни за оца толико, колико за Јулчику. Али, једнога дана моја сестра спази шта ми радимо, па каже мајци. Мајка то каже оцу, а отац отера сместа Јулчику из службе... А мени је онда било врло жао за њом... Када изађем из школе, ја одем те распитујем: где се погодила у службу... Јако сам је био заволео... Када то дочекује отац, он ме дохвати, те ме страшно истуче... После ме је омрзнуо, те ме је више пута тукао... Већ сам после пренебрегао и школу... Лекције ми никако нису ишле у главу... Отац ми онда узе учитеља, али све бадава... У том се отац и мајка почеше свађати... Отац све нешто пребацује мајци, а она опет њему, докле се почеше пред-а-мном и пред сестром јавно грдити. Отац је звао мајку најгорим речма, а она опет њему враћала грдним псовкама... Право да вам кажем, и ова ми је њихова свађа била тешка... Онда сам почео све више да изостајем од куће... Почнем изостајати и из школе. И тако се помешам са рђавим друштвом... Нико није обраћао пажњу на мене, а ја се онда удружих са мангупима... Када ме још истераше из школе, ја онда упадох међу њих сасвим... Почео сам по мало красти из куће очеве.. Испрва ситније ствари... Првог дана изнесох нове очеве ципеле... После пет дана извукох из ормана панталоне... Па онда табакеру, шешир, мајчину свилену блузу, па онда нову сестрину хељину, мајчин муф, свилени шал, докле не смакох и златан сахат очев... После је већ знала и полиција за мене... Хапсила ме је три пута до сада, али ево ме са друштвом и у овој крађи... Ето, то је моја историја... Како сам ја овако прошао, тако пролазе и она друга деца, која падају у апс... Има нас као што знате, свакојаких, али нас је највише, који имамо своје родитеље.

33.

Дечак је имао право... Онога дана, када је он допао затвора, нашао је тамо:

два господска сина. Једном је отац виши чиновник у пензији. А другом — професор...

двоје поповске деце. Отац свештеник и члан конзисторије... четворо трговачке деце... Једном од њих стајала је маса код крајинског суда у вредности 20.000 динара...

шесторо занатлијске деце, којима су очеви имали добре радње и прилично стање... ит.д.

Доста тада за један дан...

Али од тога дана до данас, има, на жалост свима нама, велики напредак...

Да чујете какав!

Онога истога дана, када се ови редови штампају, у атељеу „Полицијског Гласника“ сликана су два малишана... Мила, бистра и разборита деца... Тако рећи, тек што су од сисе одбијена... Нису навршила још ни десету годину... Та то су анђелчићи... На њима се огледа права љупкост, благод и невиност...

Али да чујете!

Ова невина деца, којима се осећа још мајчино млеко на уснама, ухваћена су, да су починила неколико крађа у Београду.

Разуме се — ви се томе чудите!

Ушло вам нечије дете у кућу. Ви нагађате да, можда, тражи играчку, забаву, или највише десет, двадесет пара, да купи леба или бонбоне.

А оно — дете носило с собом сикирче или калауз — кључеве, да обија врата и ормане...

Нема ту шале — треба да се добро промислите сви ви, који ове редове читате...

Па не само да мислите него и да — радите... Јер су ужасне цифре, што нам полицијске апсане на видело износе.

Да чујете и то!

У прошлој 1897. години у главној полицији било је затворено

на — 300 дечака и на 200 девојчица, све због скитње, крађе и блуда!!

34.

Ја свршujem моју белешку...

Она није написана, да је деца читају, него, да људи о њој размишљају.

Још ако ове силујете из београдског дечијег живота могу покренути и све надлежне и позване на озбиљан рад — онда им писац још сада изриче своју захвалност...)

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

После закљученог броја у коме смо изнели имена општинских писара који су правилно одговорили на задатак у 49 бр. нашега листа, а по спору Марка Лекића, фијакеристе, противу Петра Ристића, поткивача, због накнаде штете, добили смо још неколико одговора од општинских писара и од истих правилно су ствар схватили и решили ови општински писари:

Стеван Б. Илић, писар општ. Вел. Бошњачке

Јакон Л. Јаковљевић, писар општ. Бело поточке

Јездимир М. Обрадовић, писар општ. Плешке који су се изјаснили да је одвојено мњење судије правилно и на закону основано.

На задатак у 51 броју „једна одбијена забрана“ одговорили су:

Сретен Ђ. Маринковић, писар општ. Лугавичке, који је се изјаснио, да решење општ. суда није правилно и на закону

*) Износећи, пре двадесет година, у својим белешкама јад и патњу напуштене деце, писац је био срећан, да заинтересује публику, да је крене на размишљање о тој жалосној појави, и да и он тако припреми земљиште за оснивање друштва за сироту и напуштену децу у Београду.

Пишући даље у својим белешкама о јадима пуштених робијаша, и износећи њихов живот после казamate, писац је покренуо мисао: да се и у нас, слично ономе на Западу, склопи друштво за помоћ отауштеним осуђецима. Ту је мисао после прихватила и штампа. И сада до заузмљивости људи стоји, да се и то друштво оснује и на племенити рад крене...

основано, с тога што је овде престао бити случај меничног потраживања, за која општински судови нису надлежни по § 6 грађ. судског поступка, пошто је овај менични дуг, решењем трговачког суда прешао и постао, као дуг по „осудном решењу“ и зато је суд по истом требао одобрити забрану на кретност дужнику. Даље је навео да решење није правилно ни с тога, што се у разлозима суда наводи, да је забрана једном стављена од стране трг. суда, по томе што је полиц. власти писано за извршење, међутим трговачки суд овим није ставио забрану, већ је по званичној дужности писао полицијској власти, да његово решење изврши, а то није једно исто.

Ђорђе М. Ђорђевић, председник општине Камендолске који је се изјаснио, да је са оних истих разлога које и први наводи, донето решење по овој забрани неправилно и незаконито, с тим додатком да је се суд при оцени за решавање требао придржавати § 398 грађ. поступка пошто је молилац испунио услове који се за тражење забране траже.

Живојин И. Николић, писар општ. камендолске изјаснио је се да је решење о одбијеној забрани незаконито, наводећи разлоге оне исте које су навели и прва двојица.

Блажа П. Пилетић писар општ. умске изјаснио је се да је решење о одбијеној забрани противузаконито из разлога као и остали.

Вукашин Гркајац, писар општ. рашке изјаснио је се да је решење неправилно и незаконито, са истих разлога као и остали, но додајући још и то, да је са обзиром на размак времена од 20 августа па до 30 новембра, као дана осуде прв. трг. суда, наступила за повериоца опасност за наплату дуга, јер забрана могла је бити од стране полиц. власти и неизвршена, а повериоцу мора се на основу закона оставити одушка за тражење наплате од дужника свима законитим средствима.

Никола Каменовић, писар општине рабровске, који је се изјаснио, да је решење о одбијеној забрани правилно и законито, усвајајући разлоге изнете у поменутом решењу, држећи се и тога, да би се забрана могла по извршном решењу трг. суда одобрити, да није већ једна забрана код трговачког суда по меници одобрена.

Јаков Л. Јаковљевић, писар општ. белопоточке изјаснио је се, да је решење о одбијеној забрани правилно и на закону основано, с тога, што је Марко тражио и добио обезбеђење код трг. суда а преко надлежне полиц. власти; и што исти не подноси доказа о томе, да се није могао од дужника код исте надлежне власти наплатити из одобрене обезбеде.

Ми у место одговора, који је од ових писара правилно ствар схватио износимо овде разлоге судије првостепеног суда, који је по жалби потражиоца забране противу решења, поништило решење, којим је потражилац од тражења забране одбијен. Примедбе гласе овако:

„На основу § 20 грађ. поступка ништим решење тога суда од тога дана и године № јер не одговара закону са ових разлога:

Кад потражилац тражи забрану подносећи доказ, да му дужник дугује извесну суму новаца, онда је суд био дужан, да оцени само, да ли стоје услови и § 398 грађ. поступка и према томе, да донесе своје решење, а не да се упушта и у оцену, да ли је молиоцево решење раније обезбеђено, кад он на то није позван ни једним законим прописом.“

Ово нека послужи као упутство општ. писарима у сличним случајевима, пошто је првостепени суд — одређени судија — последња инстанција за расправу спорних питања, за општ. судове.

Ипак би желели да чујемо и наше правнике како они мисле о овом конкретном случају.

НА ОЦЕВЕ.....

СЛИКА ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА

Оцеви!... Оцеви!...

Каква слатка и пуна значења реч!...

Сећате ли се тога најмилијег дана из нашег детињства?... Сећате ли се са каквим сте прозничавим узбуђењем и нестрпљењем једва чекали да се смркну, те да крадимице, и пузећи под столом, укебате ногу очеву?... он, ђоја, препаднут и ухваћен,

нема куда, него се погађа са вама; а ви, као прави душмани, не попуштате шале; док се најзад не одреши кеса очева.... А како је тек вама, добри оцеви, тог радосног дана, који се сваке године понавља као и пролеће, те вас оживљава и крепи новим животом?... Знате ли, како те вечери, иначе строги и озбиљни, чисто смешни изгледате, кубурећи и мучећи се, да до свечаног тренутка скријете све оне поклоне, који су често обилати и гломазни?!

Ах златно доба детињства, кратко ли си!...

И данас су оцеви. И данас ће деца и оцеви да се радују.... а шта ће она деца без оца и мајке.... а шта ће они оцеви, који немају чиме обрадовати своју дечицу...?

I.

На улици

Господин Милан, пресретни муж, који се пре пет година оженио својом Анђелијом решио се да прослави прве оцеви који наступају, мислећи да им је синчић већ довољно поодрастао, те да може макар нешто осетити од оне радости, која се зове „оцеви“

Још на недељу дана раније радовао се он као мало дете првим „Оцевима“ које доживљује. Његова добра Анђелија, оличена благост и доброта, као што је и сам био, — подсмевала му се у шали, што се толико радује и говорила му, како се чисто подетињило; међу тим, у самој ствари, она се више радовала. А он, сав сретан, одговарао јој је, да се за то толико радује, што се радује и за себе и за њиховога малог Сашу, који је још тако мали, да и не уме довољно да се радује!... А Анђелија?... она је само тонула у његовом погледу, и од веће радости и љубави, обасипала је врелим пољупцима час свога Милана час Сашу.

У Милану и Анђелији оличена је права супружанска љубав и слога.

Освануо је и тај жељно очекивани дан!

Милан се тога дана осећао много друкчије, него иначе. Ни један му посао није ишао од руке као други пут; све му је нешто сметало; нарочито га је мучило дуго време и често је помишљао на први сумрак. То му чак у неколико није било право, јер се и њему учинило да се подетињило, као што каже његова Анђелија.

А шта је за то време радила Анђелија?

А шта је могла друго радити, до оно што и Милан, кад су они израз једно другога: она је, осим радовања, као домаћица учинила своје. Собу за ручавање претворила је у прави рај! Милан кад дође, неће је познати. На столу се све цаклило: не знаш шта је лепше, да ли они судови као сунце сјајни, или онај чаршав што се бели као планински снег. Што је год било свењака и лампи запалила је. Соба је сва блистала у чаробној светлости и у њој — понајвише мали Саша...

Смркло се...

Улице београдске престонице необично су оживеле. Могло би се готово рећи да је настало једно право гурање и мување... А о дућанима и продавницама да и не говоримо... ту је као на причешћу. Све се дало на посао: газде, калфе и шегрти хитро служе, али не могу лако да услуже, и ако је дан раније све унапред спремно, завијено у кесе и фишке и одмерено на киле и пола киле, те да се само не би дангубило, па опет се чује гунђање нестрпљивих муштерија, што тако дуго чекају. Тако је у бакалницама, а у другим продавницама још је горе, јер ту се опет ваздан бира, пробира и завета док се што год пазари.

У једној од највећих б.....ских бакалница, био је међу осталим муштеријама и Милан. Немилице трпао је све могуће слаткише и ђаконије у корпу, коју је служавка због тежине једва већ држала, да је била већа корпа не би је могла однети кући!

Излазећи из дућана, господин Милан спотаче се, тако рећи, на самим вратима о једног дерана.

На пољу беше страхан мраз са маглом; није се видело честито ни на десет корака; светлост из фењера једва продираше кроз густу маглу. Господин Милан се осврте и према светлости која долажаше из дућана угледа пред собом једног дерана у самим ритам. Он скакуташе с ноге на ногу и церакеше се, дувајући час по у прете. Кроз поцепан шепир

вирила му коса, а носић му помодрио као чивит. Једва ако му је било око тринаест, четрнаест година.

Милан пође, па се тек заустави.

— Чиј си ти, мали, упита га он.

Деран скакуташе и даље с ноге на ногу, — слежући раменима.

— Је си ли чуо, шта те питам, чиј си ти, понови господин Милан.

— Па.... не знам.....

— Како не знаш? Имаш ли оца, мајку...?

— Не знам ни за оца ни за мајку.... имао сам тетку, али и она ме је отерала.

Милан се замисли један тренут, па му онда рече:

— Хајде са мном, мојој кући.

Деран чисто избуљи очи од чуда, јер му се то још није десило, да га је когод ословио тако благим гласом, па још позвао и кући.

— Но, па хоћеш, ли... а збиља како ти је име?

— Зову ме Ђурица, одговори деран и пође са господином Миланом.

II.

У кући.

Кренуше се сви троје: господин, служавка и Ђурица.

Од дућана, до Миланове куће имало је прилично поћи.

Господин Милан ишао је ћутећи и замишљен; Ђурица је готово весело скакутао поред њега, а служавка, са корпом о руци, гледала их је обоје попреко, чудећи се, какви су то сада прохтеви у њенога господина, да води овога мангупа у кућу. Она је од првог тренутка мрзила овог дерана, и било јој је врло криво, кад га је господин позвао кући. Хтела је и да му примети, али није смела.

Господин Милан опет по доброту свога срца и под утисцима доброг расположења, размишљао је уз пут шта треба да уради са овим дераном; на који начин и њега да развесели и усређи, те да бар за тренутак заборави да је сироче без игде иког свога. Господин Милан је био један од оних људи; који кад нешто чине, не застају на пола пута, но чини или све или ништа. Па тако и у овој прилици. Њему је било мало одвести само Ђурицу кући и добро га почасти, па га онда опет пустити на улицу. Не, он је хтео и наумио био да учини нешто много више; ни мање ни више: хтео је да од Ђурице начини човека и да врати друштву једног изгубљеног члана.

Ето, таквим се узвишеним и племенитим мислима носио господин Милан, кад је стигао пред кућу са служавком и Ђурицом.

На врху од степеница дочекала их је Анђелија са својим вечито насмејаним лицем, држећи чврсто Сашу за руку. Мало Сашино лсетанце „Фокс“ у ковитлац се окретало око себе, час по радосно лајући и пропињући се уза Сашу. Као да је и оно осећало да ово није обичан дан и да се нешто спрема. Господин Милан лаким скоком устрча уза степенице и дошав горе уз Сашу у наручја и Анђелију за руку, па се сви троје упутеше у одаје, разуме се, уз пратњу и лавез несташнога „Фокса“. А служавка дошав до кухињских врата, отвори их широм и рече Ђурици пакосно: „Изволите, млади господине!“

*

Мало за тим а у дивно украшеној и осветљеној трпезарији, седели су за вечером Милан и Анђелија, а мали Саша између њих у високој дечјој столици. Дивна група! Све у овој одаји, свака стварица казивала је да овде царује љубав. Цела одаја и све у њој дисало је неком хармонијом; па чак и Сашино звекетање тањирима и виљушкама пристајало је хармонично уз ћеретање оца му и мајке... Потпуна слика ничим непомућене породичне среће!...

— Причај ми сада, Милане, о Ђурици, рече Анђелија. Где си га нашао и шта те је побудило да га доведеш?

— Како ћу да ти кажем; не знам ни сам с ког краја да почнем, рече Милан и замисли се мало.

После кратког ћутања настави:

— Излазећи из бакалнице, нађох Ђурицу пред самим вратима; турио руке у џепове па скакуће с ноге на ногу... У тренутку сијну ми у памети, како сам ја пресретан, а овај дечко јадан и несретан. Стеже ми се нешто око срца, сажа-

лих се и поведох га кући, у први мах мислећи да се код нас само мало огреје и почаст, те да бар и за часак заборави да је сироче, али доцније, идући кући, нађох да је то мало, и да за овакво сироче напуштено од целог света, треба учинити што више. Хтео сам, да моју данашњу прву родитељску радост, моје оцеве, вежем за једно добротинство, кога ћу се сећати целог живота, и чија ће ме успомена, подстицати и крепити да и у будуће, по могућству, чиним добра својем ближњему, јер, признаћеш, Анђо, да више значи добар бити него велики; добри људи су већи од великих људи!

Милан је последње речи изговорио ватрено и са осећањем; лице му је блистало блаженством и изгледао је у томе тренутку чисто као преображен; види се да је истински тако и мислио и осећао, као што је говорио.

За тим полако и готово свечано настави:

... — И у том правцу одгајићу и васпитаћу нашега Сашу. Прва и најсветија дужност нека ми буде да му оплеменим срце, а све остало доћи ће за тим само по себи.

То рече, па се онда саже и пољуби Сашу у косицу.

То исто учини и она, готово као по неком нагону.

Док су они тако разговарали, Саша се беше срзео на својој столици и заспао, а обема ручицама пригрлио неколико колача и бонбона на груди.

Мајка га полако диже са столице и положи у његов креветак, пошто му је претходно раскопчала хаљинице. За тим се опет врати за сто.

— Јеси ли наредила, Анђо, да се Ђурица ошиша, умије и преобуче, упита господин Милан, палећи цигарету, која му се беше угасила.

— Мислим да је то девојка већ учинила, одговори Анђелија.

— Онда, знаш шта? Анђо, кажи да га доведу, те да му дамо мало и од ових слаткиша, па онда нека иде и он спавати.

Госпођа Анђелија нареди, и после неколико тренутака ступи Ђурица у собу.

Овако ошишан, умивен и мало дотеран, Ђурица је са свим друкчије изгледао. Господин и госпођа чисто нису веровали, да је то оно отоичашње дете. Ђурица је био случајно лепо дете; танког узраста, косе плаве, а очију црних као катран; усне и лице беху му испуцале од зиме и мрза, а руке му изгледаху као црера кора.

Кад је ступио у собу, бленуо је од изненађења; она пријатна топлота у соби, чаробно осветљена соба и богато намештен сто збунили су га, јер толико упечатака на један пут његова душа није могла примити мирно и без великог узбуђења.

— Приђи ближе, Ђурице, рече госпођа Анђелија.

Ђурица приђе, не скидајући очију, са колача и бонбона, којих изобилно беше на столу.

— Ђурице, данас су оцери. Пољуби господина у руку и честитај му оцери.

Ђурица се саже и пољуби господина Милана у руку, и не знајући како се то честитају оцери.

— Тако, рече, госпођа Анђелија, а сад нам реци чији си, и имаш ли кога...

Ђурицу је окуражило ово лепо и благо поступање са њиме, па поче слободно причати: како нема никога, како родитеље није запамтио; имао је, вели, једну тетку, но и она га је отерала од себе пре две године.

— Па како живиш, упита госпођа Анђелија.

Ђурица слеже раменима.

Господин Милан, видећи да ово испитивање нема никаква смисла, јер и шта би имало једно мангупче о себи причати, до, мањ то, како од краће живи, даде знак госпођи Анђелији, да прекине разговор.

Госпођа Анђелија узме један празан тањир са стола и напуни га колачима и другим слаткишима, даде га Ђурици и рече му да сада иде и он спавати.

Ђурица прихвати тањир оберучке и брзо изађе из собе, и тек кад је дошао у кујну, дође мало к себи и би му чисто као да му се скинуо камен с груди!

Још мало за тим, па је и у господин Милановој кући завладала тишина и мир.... све је отпочинило слатким сном...

МАЛА РОКА

ПРИПОВЕТКА

Гија де Мопасана

(НАСТАВАК)

И када је мало тело, обвијено повојима које су узели од Ренардове куће, ишчезло у колима, старица, коју су држали кмет и капетан, викала је:

— Ништа немам, ја ништа немам, ништа у свету, ништа, па ни њену малу капу, њену малу капу; ја ништа немам, ништа, па ни њену малу капу.

Млади поп, који се већ почео гојити, дође, и он прими на себе да одведе Року. Ренард и њега позва на доручак, и поп обећа да ће доћи.

За све време јела говорило се о злочину. Сви су били једнога мишљења; злочин је учинио какав скитница, који је туда случајно прошао, док се она купала.

После доручка, који је дуго трајао, чиновници се вратили у Рој, рекавши да ће сутра рано доћи; лекар и поп отидоше својим кућама, а Ренарде, после дуге шетње по ливадама, отиде у шуму где се шетао до вечери, лаганим корацима, са рукама на леђима.

У постељу леже врло рано, и спавао је до сутрадан, када истражни судија уђе у његову собу. Судија је трљао руке, изгледао је задовољан, и рече:

— Ах! ах! ви још спавате! Ех! али знате ли, драги мој, шта имамо ново јутрос?

Кмет је седео на постељи.

— Шта дакле?

— Ох! нешто чудновато. Ви се добро сећате како је мајка јуче помињала какву успомену од своје кћери, нарочито њену капицу. И јутрос, отварајући врата, она је нашла, на прагу, две ципелице дегинје. То доказује да је злочин учинио неки овдашњи, неко који има сажалења према њој. Поред тога, и писмоноша Медерик донео ми је напрстак, ножић и игленицу покојне. Дакле човек, када је понео одело да га сакрије, оставио је да падну ствари што су биле у џепу. Ја пак нарочито обратим пажњу на случај с ципелама, који указује на извесну моралну културу и способност за нежност код убице. Ми можемо дакле, ако хоћете, да посматрамо све главне становнике из нашег краја.

Кмет се био дигао и пристаде. Пошто су му донели млаке воде за бријање, намаза се сапуном, и огледајући се у огледалу поче:

— Главни становник Карвелана зове се Жозеф Ренарде, председник општине, богат сопственик, човек напрасит, који туче шумаре и кочијаше...

Истражни судија се насмеја:

— То је довољно, пређимо на другог...

— Други по важности јесте г. Пелдан, помоћник председников, марвени трговац, такође богат сопственик, лукав сељак, врло, врло притворан, јако препреден у свима новчаним питањима, али неспособан, по моме мишљењу, да учини један такав злочин.

Г. Питоан рече:

— Пређимо.

Тада, непрестано бријући и умивајући се, Ренарде продужи морални преглед свију карвелинских становника. После два часа разговора, сумња је била пала на три доста подозриве личности: једног зверокрадицу по имену Кавала, једног ловца пастрмака и ракова по имену Пакеа и једног говедара по имену Клобисе.

II.

Истрага се продужила преко целог лета, али се злочинац не откри. Они које су осумњичили и које су ухапсили доказаше лако своју невиност, и суд хтеде престати са трагањем за злочинцем.

Али тај злочин као да је на чудан начин потресао цео крај. У душама становника био је остао извесан немир, неодређени страх, осећај тајанственог ужаса, који је дошао не само услед немоћи откривења икаквог страха, него и услед тога чудног налажења ципелица пред вратима Рокиним. Извесност да је убица присуствовао константовањима, да без

сумње живи још у селу, обузела је све духове, изгледало је да се простире над селом као каква страховита претња.

Шума је била постала место од кога су се сви плашили, избегавали. Некада су становници долазили у њу ради шетње, сваке недеље после подне. Ту би поседали по маховини под ладом огромних дрва, или би ишли дуж реке хватајући пастрмке које су јуриле кроз траву. Сада нико није ишао под густе и високе зелени свод, као да се очекивало да ће се увек наћи каква лешина.

Дође јесен, лишће поче падати, и поче се небо видети кроз грање. Јесење кише отпочеше, и Бриндија, нарасла, јурила је брже, љута и гневна, поред својих сувих обала, између два реда сувих и голих врба.

Свакога дана, чим падне ноћ, Ренарде је излазио из своје куће, полако силазио са степеница, и ишао под дрвеће замишљена изгледа, са рукама у џеповима. Тако је дуго ишао по влажној и мекој маховини, док су јата врава, долетајући из целог краја, да спавају на врховима великих букава, просецала ваздух као какав огроман црн посмртни вео који лети са ветром, јако и кобно гачући. Најзад су се спустиле на највеће грмове и мало по мало престајале са њиховим гакањем, док је ноћ која је наступала мешала њихово перје са црnilом простора.

Ренарде је лагано лутао под дрвећем, и када му непровидна тама није допуштала да више иде, враћао се дома, падао је као какав трупац у наслоњачу, пред јасним камином, наслањајући на огњиште своје мокре ноге које су се дуго поред пламена пушиле.

Једнога дана пуче по целом селу крупан глас: кмет хоће да посече своју шуму.

Двадесет дрвосеча већ су радили. Почели су крајем најближим кући, и радили су брзо у присуству господарева. Стотина дрвета су падала под равномерним ударцима секира, и све је одјекивало од њихових гласова. Шума се смањивала сваки дан, губећи своје оборено дрвеће као што војска губи своје војнике.

Ренарде се није одмицао; остајао је од јутра до вечери, посматрајући, са рукама на леђима, лагану смрт своје шуме. Међутим приближавао се месту на коме је мала Рока била нађена. До тога места дођоше најзад једне вечери, у сумрак.

Како је било мрачно, а небо се натмурило, дрвосече хтедоше да престану са радом, остављајући за сутра обарање једне огромне букве, али господар се томе успротиви и затражи да се одмах окреше и обори тај колос који је својим хладом био скоро злочин.

Када ју је дрвосеча окресао, када су му остали већ подсекли стабло при дну, пет људи почеше вући и цимати уже завезано за врх.

Дрво се није давало; његово снажно стабло, и ако пресечено до половине, било је као од гвожђа. Раденици, сви укупно, на махове вукли су уже и прилегали до земље, и равномерно и у један мах подвикивали. Две дрвосече, стојале су иза букве, са секиром у руци, налик на два целата, готови опет да ударе. Ренарде, непомичан, са руком на кори, очекивао је пад са немирним и нервозним осећањем.

Један од људи му рече:

— Ви сте и сувише близу, господине кмете; може вас у паду ранити.

Он не одговори ништа и не узмаче; изгледало је да хоће сам да обухвати букву и да је обори као какав хрвач.

Одједном, од дна дрвета зачу се неко крцкање које је јурило до врха као неми болан узвик. Буква се наже, готово да се стрпошта, али још се непрестано држала. Људи затегоше мишиће, напрегоше се што су више могли, и у тренутку када се дрво, сломљено, стрпоштавало, Ренарде изненада искорачи за један корак у напред, застави се издигнутих рамена да прими страховити удар, самртни удар, који ће га смлатити на земљу.

Али буква, изокренувши се нешто мало, окрзну му само крстине, и баци га на пет метара од себе.

Радници потрчаше да га подигну, али он се сам већ био дигао на колена, запрепашћен, збуњена погледа, трљајући чело руком, као да се буди из каквог наступа лудила.

Када је стао на ноге, изненађени људи почеше га питати, не разумевајући шта је чинио. Он одговори, муцајући, да му

је дошла нека застрањеност, или боље као неки повраћај у детињство, да је био замислио да има времена да пројури испод дрвета, као што мангунчад протрчавају пред колима у касу, да се играо са опасношћу, да се већ осам дана јавља у њему та жеља, да ли може протрчати испод дрвета које пада. То је будалаштина, он то признаје, али сваки има своје тренутне лудости и та кушања детињске глупости.

Изражавао се лагано, тражећи речи, муклим гласом. Затим пође, рекавши:

— До сутра, пријатељи, до сутра.

Чим се вратио у своју собу, он седе за сто, и обухвативши главу обема рукама, поче плакати.

Плакао је дуго, затим обриса очи, подиже главу и погледа на часовник. Није било још ни шест часова. Он помисли: „Имам кад пре ручка“, и затвори врата кључем. Заседе опет за сто, извуче фиоку, извади револвер и стави га на хартије. Челик се сијао и бацао одблеске као пламенове.

Ренарде га је посматрао неко време са немирним погледом пијана човека, затим се подиже и поче корачати.

Ишао је с једнога краја на други, и с времена на време заустављао се. Одједном отвори врата своје собе за облачење, замочи салвет у тестију с водом и окваси чело, као што је учинио оно јутро кад је био учињен злочин. Кадгод је у ходању прошао поред стола, сјајно оружје привлачило је његов поглед, покретало његову руку, али он је гледао на шеталицу и мислио: „Имам још кад.“

Изби пет и по. Он тада узе револвер, отвори велика уста једном ужасном гримасом, и гурну цев унутра као да хоће да је прождере. Тако остаде неколико минута непомичан, с претом на орозу, најзад, спаде га дрхтавица страха, и испусти револвер на простирку, и сруши се на своју наслоњачу јецајући:

— Не могу. Не усуђујем се! Боже мој! Боже мој! Шта да радим да узимаднем храбрости да се убијем!

Куднуше на врата, он се диже запрепашћен. Слуга рече: „Ручак је готов.“ Он одговори: „Добро. Сад ћу сићи.“

И узе оружје, закључа га поново у фиоку, затим се погледа у огледало. Био је црвен, као увек, можда мало црвенији. Ништа више. Сиђе и седе за сто.

Јео је полагао, као човек који хоће да продужи једење, који никако неће да буде сам са собом. Неколико пута је палио лулу, и најзад се попе у своју собу.

Чим се закључао, он погледа под своју постељу, отвори све ормане, потражи по свима кутовима, премете сав намештај. Најзад запали све свеће, и целу собу прелете погледом са дрхтањем од страха, који му је криво лице, јер он је добро знао да ће је видети, као и сваке ноћи, малу Року, девојчицу коју је прво силовао, затим удавио.

Сваке ноћи јављало се гнусно привиђење. То је испочетка у његовим ушима било као нека врста крчања, као хука вејалице или тугаве далеког воза на мосту. Тада је почињао да дрхће, да се гуши, и морао је откопчавати оковратник и отпусивати се. Ишао је да би му се крв кретала, покушавао је да чита, покушавао је да пева, али то је било у залуд. Мисао му се, поред свега усиљавања, враћала на дан убиства, и оно му се јављало у својим најтајнијим појединостима, са свима најсилнијим осећањима.

Тога јутра, јутра тога ужасног дана, био је осетио устајући неку тромост и главобољу, коју је приписивао жези и био је остао у својој еоби до доручка. После јела, спавао је, и пред вече изашао је да дише чисти и мирни ваздух под дрвеном своје шуме.

Али чим је изашао напоље, тежак и топао ваздух још га више притиште. Сунце, још високо на небу, сипало је на суву и жедну земљу таласе пламене светлости. Никакав поветарац није кретао лишће. Све животиње, тице, чак и скакавци ћутали су. Ренарде дође до великог дрвећа и поче корачати по маховини, где је Бриндија испаравала мало свежине. Али, осећао се рђаво. Изгледало му је као да га је нека незнана, невидљива рука стегла за гушу, и ни на шта није мислио. Једино у глави му се врзла једна неодређена мисао, мисао да се поново ожени. Њему је било тешко да живи сам, и он је трпио и физички и морално. Навикнут већ десет година да поред себе осећа жену, навикнут на њено присуство у свима тренуцима, на њено свакодневно грђење, он је имао потребу

једну неодољиву и нејасну потребу њеног непрестаног додира и њеног редовног пољупца. После смрти госпође Ренарде, њему је било непрестано тако, не разумевајући добро зашто, било му је тешко што не осећа пуштање њене хаљине, што не може више да нађе спокојства и да се разнежи у њеним рукама. Био је удовац тек шест месеца, и већ је у околини тражио какву девојку или удовицу с којом би се могао венчати чим истекне година дана.

Он је имао душу чисту, али која је била у моћном херкулском телу, и жеља за женским телом почела га је дању и ноћу мучити. Он се огресао тога, али су се немирне слике непрестано враћале, и он је, смејући се са самим собом, каткад говорио: „Са мном је као са светим Антонијем.“

Тога јутра имао је повише таквих привиђења, и од једном му дође жеља да се окупа у Бриндији, да би се освежио и умирио жестину своје крви.

Знао је широко и дубоко место где су се сељаци лети купали. Он отиде тамо.

Густе врбе криле су бистри базен где се вода одмарала. Ренарде, приближујући се, чу лагане звуке, слабо брботање, које никако није речица могла дати. Он полако раскрчи грање и погледа. Девојчица, сасвим гола, пљескала је воду обема рукама, поигравајући и окрећући се према њему са љупким покретима. То већ није било дете, а још мање жена; била је пуна и лепог облика, готово зрела. Он је стојао непомично, прикован изненађењем и дрхтавицом, спаде га неко силно и чудно осећање. Стојао је, а срце му је лупало као да се један од његових чулних снова остварио, као да је нека вештица изнела предањ то младо биће, ту малу сељачку Венеру, која се рађала у пенушању потока, као што се друга Венера, велика и права, рађала у валима морским.

Дете изађе из воде, и, не видећи га, пође ка њему да узме своје хаљине и да се обуче. У колико се она приближавала својим спорим и оклевајућим кораком, бојећи се да не стане на оштре камичке, он је осећао како га на њу гони нека неодољива сила, неки животињски нагон, који је узбудио цело његово тело, залудио му душу и од кога је дрхтао од главе до пете.

Она је стојала неколико тренутака иза врбе, која ју је сакривала. И тада, изгубивши сваку свест, он раскри грање, устреми се на њу и дочепа је у своје руке. Она паде, и сувише запрепашћена да би се могла одупрети, и сувише преплашена да би могла звати у помоћ, и он учини што је хтео не разумевајући шта чини.

И пробуди се после свога злочина, као што се буди после каквога страшнога сна. Дете је почело плакати.

Он рече:

— Ћути, та ћути. Даћу ти пара.

Али она није слушала и јецала је. Он понови:

— Ама ћути. Та ћути. Ама ћути.

Она је врискала увијајући се да побегне.

Он брзо схвати да је изгубљен, и дохвати је за гушу да би зауставио у њеним устима те силне и страшне крике. Како се она бранила очајном снагом бића, које неће да умре, он склопи своје циновске руке око малог врата, и тада би је за неколико тренутака, тако бесно стезао, и не мислећи да је убије но само да је ућути.

Најзад се подиже, потонуо у ужас.

Она је лежала пред њиме крвава и са црним лицем. Хтео је већ да измакне, када се у његовој усколебаној души јави тајанствени и нејасни нагон који води сва бића у опасност.

(СВРШИТЕ СЕ)

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Атанасије Јовановић — убица. Довољно је само да га човек мало боље загледа, па да у њему упозна окорелог зликовца — убицу. Његов израз лица, а нарочито његове живе очи, издају га за таквог.

Да је пак Атанасије окорели зликовац, доказује нам то, што је он, ноћу између 7—8 августа тек. год., убио сикиром на спавању свога земљака Стојана Јанковића, ђумурџију, с ким је те ноћи путовао из Волеча за Гроцку.

По предлогу овог Атанасија, беху свратили у једну ливаду поред пута, да се мало одморе. Ноћ беше веома лепа и пријатна, и Стојан који цео дан путоваше, беше доста уморан. Док је Атанасије пушио цигару за цигаром, он мало прилеже и, на велику његову несрећу, одмах заспа.

Атанасије, који још сеђаше и пушаше, видећи га како тврдо спава, а мислећи, да ће код њега наћи новаца, дохвати сикиру Стојанову, коју овај беше оставио поред себе, и удари га њоме неколико пута у главу.

Ти ударци били су довољни, да се спромах Стојан више не пробуди, а убица Атанасије, по што га је најпажљивије претресао, и том приликом код њега нашао замо 7—8 гроша, бацио је сикиру у једно оближње трње, и продужио пут за Гроцку.

На неколико дана по извршеном убиству, Атанасије падне у затвор Управе града Београда због неке крађе извршене око половине јула месеца тек године. Међутим Стојанов је леп нађен; нађена је и сикира његова у трњу. Власт поведе истрагу и неки сељаци који су видели с ким је покојни Стојан путовао докажу то власти. Како је на њ, Атанасија, пала јака сумња, распише се потера и њега нађу у затвору Управином.

Повембра месеца ове год. првост. београд. суд за округ подунавски осудио је убицу Атанасија на 18 год. робије у тешком оку, а 23 истог мес. спроведен је Управи београд. казненог завода на издржање осуде.

Убица је родом из села Рилова близу Прилипа, у Старој Србији; сада има 22 год., средњег је стаса, у лицу је плав и сувољав.

ПОТ Е Р А.

Радивоје Радовић, продавац књига из Београда. 9. ов. м. преваром узео је извесан број књига од Владимира Ст. Бркића, књижара из Крушевца ради продаје и са истима истог дана у вече побегао је из Крушевца. Начелство окр. крушевачког актом од 10 ов. м. № 14590 моли све полицијске власти да Радивоја потраже и нађеног њему заједно са књигама спроведу.

Радивоје је и у Београду без мало од свију књижара тако на превару књиге извлачио и за своју их корист продавао. Нарочито је варао писце књига. Чим која нова књига изађе, он је први ту, да се понуди за продају. Кад је, ваљда, овде сваки кредит изгубио, он је зашао по варошима у унутрашњости, да свој занат продужи.

Једном приликом пао је у затвор Управе града Београда. Тада је и сликан, али као што се види, он је у моменту кад је отворен капак од објектива фотографског апарата, зажмурио и направљено гримасу. Но и поред тога његовог покушаја да осујети сликање, може ова слика прилично послужити полицијским органима да га познаду.

Радивоје има око 20 година, стаса је омаленог, дежмакст, у опште црномањаст, бркова малих, црних, усана дебелих. На себи има цивилно одело, на глави је имао беличасту качкету, која има напред дугме за закопчавање.

Власти ближе Београду но Крушевцу, могу Радивоја спровести и Управи гр. Београда, с позивом на Бр. 29894.

Рашко Јаковљев Вугарин, проневерио је повећу суму државног новца у Бугарској и побегао у Србију. Он има 17 год., високог је раста, очију плавих, косе и обрва кестељавих, лица беличаста, бркова нема; у оделу је од шајка. Наређује се тражење. Пронађеног треба стражарно спровести Управи гр. Београда с позивом на Бр. 29764.

Васа Туфеклић, скитница, родом из Босне, решењем гор. милановачког првостепеног суда од 28. пр. мес. № 18507 стављен је под поротни суд и у притвор због опасне крађе. Не зна се где се Васа сада налази, па за то гор. милановач. првостепени суд моли све полицијске власти да га живо потраже, и у случају проналаска њему стражарно спроведу. Васа има 30 год. средњег је стаса, лица пуна, чела велика, бркова малих, смеђих. Он се може спровести и Управи града Београда с позивом на Бр. 29773.

Т Р А Ж И С Е.

Светозара Ранисављевића и сина му Љубомира, родом из Аустро-Угарске, тражи начелник среза тамнавског. Пронађене треба стражарно спровести помен. среском начелнику, с позивом на Бр. 12245, или Управи гр. Београда на Бр. 29980.

У Х В А Ђ Е Н И

Глигорије Младеновић, лопов, чију смо слику донели у претпрошлом броју нашег листа, ухваћен је по истој 10 тек. мес. у Пожаревцу.

Вудимир — Влада Вајшевић, чију смо потерницу донели у прошлом броју нашег листа, ухваћен је 12 тек. мес. у Београду. Ухватио га је Савко Јаковљевић, жандарм, који је на служби у кварту врачарском.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Г. Мих. Кр. Ђорђевић изванредни опупоћени министар на румунском двору Његовог Величанства Краља Карола I., и бивши наш министар полиције, — допутовао је 16. овог месеца увече из Букурешта у Београд, да у кругу своје породице проведе наступајуће празнике.

На оvd. жељезничкој станици дочекали су г. Ђорђевића неколико његових пријатеља и поштовалаца, између којих је био и уредник нашега листа г. Димитријевић.

После уобичајеног поздрава и осталог, г. Ђорђевић је нашем уреднику изјавио: да му се може честитати на одличном уређивању листа, кога он — г. Ђорђевић — редовно и врао радо прати.

Уредник нашега листа г. Н. Димитријевић, вратио се с пута 10. овог месеца, камо је провео 15. дана.

Исправка. У прошлом броју нашега листа на страни 405, где су слике оне приче „Покрађа поште“, непажњом слагача погрешно су испретурана испод слика имена лица и тако је погрешно отштампано половина бројева.

У погрешним бројевима отштампано је испод слике под бр. 2081 Михаило, под бр. 2082 Милан и под бр. 2083 Светозар.

А треба да је:

Испод слике бр. 2081 Милан, испод бр. 2082 Светозар и испод бр. 2083 Михаило.

Молимо оне претплатнике наше, који су добили погрешне бројеве, да сами ову погрешку исправе.

Из овог броја изоставили смо омање приче и друге белешке, јер хоћемо са божићним бројем да завршимо све започете ствари, како би и ова година могла да буде за себе целина.